

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบปลายภาค ประจำภาคการศึกษาที่ 1

วันที่ 13 ตุลาคม 2553

วิชา 215-241, 216-241 Mechanics of Fluids I

ประจำปีการศึกษา 2553

เวลา 13.30-16.30 น.

ห้อง หัวหุ่น, S817

คำสั่ง

- ข้อสอบมีทั้งหมด 6 ข้อ ให้ทำทุกข้อ
- ให้ทำในตัวข้อสอบนี้ ให้เขียนคำตอบได้ทั้ง 2 หน้า
- ห้ามนำเอกสารใด ๆ เข้าห้องสอบ

กำหนดให้

- ความหนาแน่นของน้ำเท่ากับ $1,000 \text{ kg/m}^3$
- ค่าความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก $g = 9.81 \text{ m/s}^2$
- ค่าความหนืดสัมบูรณ์ของน้ำ $\mu = 1.02 \times 10^{-3} \text{ Pa}\cdot\text{s}$
- ความดันบรรยากาศเท่ากับ 101.325 kPa

ข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	20	
2	20	
3	20	
4	20	
5	25	
6	25	
คะแนนรวม	130	

ผศ.ดร.จันทกานต์ ทวีกุล ตอน 01

ผศ.ดร.สุธรรม นิยมवास ตอน 02

ดร.จีระภา สุขแก้ว ตอน 03

อ.นันทพันธ์ นภัทรานันท์ ตอน 04

ผู้ออกข้อสอบ

ชื่อ-สกุล.....

รหัส.....

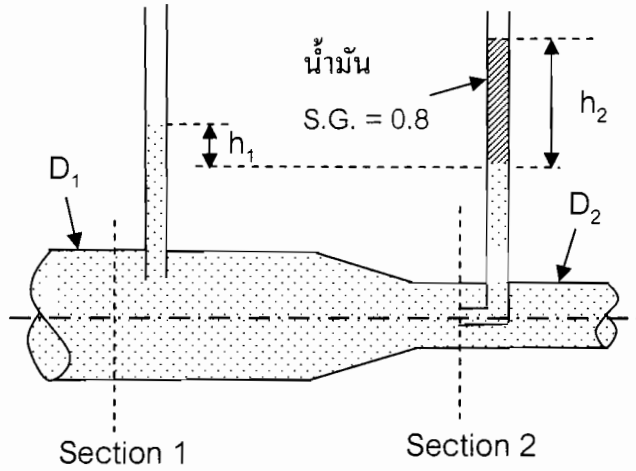
สังกัดหลักสูตรวิศวกรรม.....

วิชา 215-241

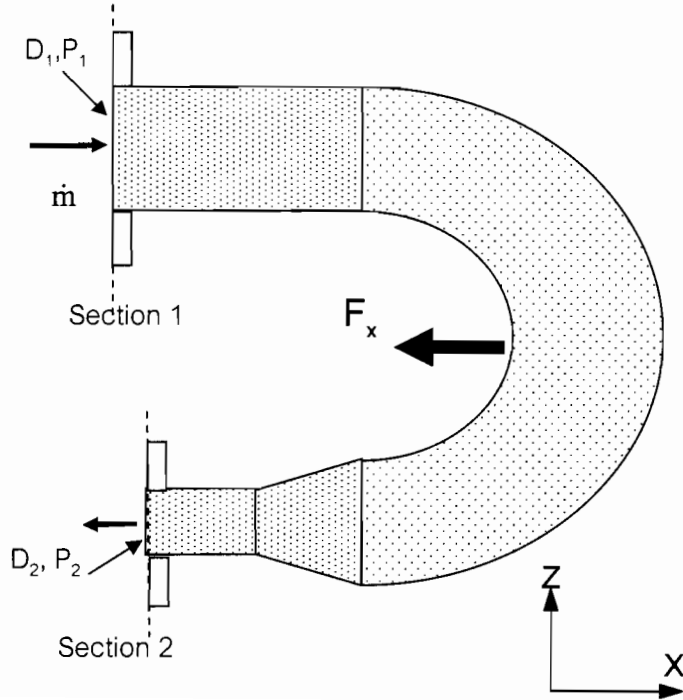
216-241

ตอน.....

ข้อที่ 1) น้ำไหลผ่าน Venturi meter ซึ่งมี stagnation และ static pressure tube ติดตั้งกับท่อที่หน้าตัด (1) และ (2) ตามลำดับดังรูป ถ้า ความสูงของน้ำมัน (h_2) คือ 1.0 m และเส้นผ่าศูนย์กลางกลางของท่อตรงหน้าตัด (1) มีค่า $D_1 = 100$ mm, เส้นผ่าศูนย์กลางกลางของท่อตรงหน้าตัด (2) มีค่า $D_2 = 50$ mm, ระดับน้ำความสูง $h_1 = 100$ mm กำหนดให้น้ำมันมีคุณสมบัติเป็นของไหลอุดมคติ จงหาอัตราการไหลเชิงมวลของน้ำในท่อ (m)

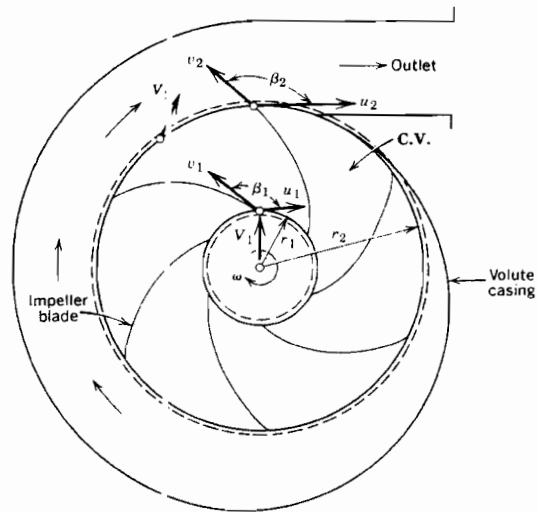

ข้อที่ 2) น้ำไหลแบบคงตัวผ่านท่ออ 180° ที่มีการเปลี่ยนพื้นที่หน้าตัดดังรูป ถ้าที่หน้าตัด (2) มีความดันสัมบูรณ์ $P_2 = 200 \text{ kPa (abs)}$, เส้นผ่าศูนย์กลางกลาง $D_1 = 150 \text{ mm}$ และเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง $D_2 = 80 \text{ mm}$ หากท่ออวางอยู่ในแนวราบ โดยมีนอตยึดหน้าแปลนเพื่อตรึงท่ออเอาไว้ ซึ่งมีแรงในแนว x เป็น $F_x = 5,500 \text{ N}$ และน้ำมีคุณสมบัติเป็นของไหลอุดมคติ จงหา ความดันเกจ P_1 และอัตราการไหลของน้ำ (\dot{m} , kg/s)

ข้อที่ 3) ปั๊มแรงเหวี่ยงหนีศูนย์กลาง (centrifugal pump) มีรัศมีภายใน 0.1 m รัศมีภายนอก 0.2 m ความกว้าง 0.15 m มีมุมใบพัดทางเข้า $\beta_1 = 120^\circ$ และ มุมใบพัดที่ทางออก $\beta_2 = 135^\circ$ โดยปั๊มหมุนด้วยความเร็วรอบของปั๊ม $N = 750$ rpm หากไม่มีความเร็วในแนวสัมผัสที่ทางเข้าปั๊มและไม่คิดแรงเสียดทาน จงหา

- 3.1 อัตราการปั๊มน้ำ Q (m^3/s)
- 3.2 ทอร์กที่กระทำต่อปั๊ม T (N-m)
- 3.3 กำลังที่ใช้ในการขับปั๊ม
- 3.4 ความดันที่เพิ่มขึ้นของน้ำ

ข้อที่ 4) ความสัมพันธ์ของกำลังที่ใช้ในการขับปั๊ม (P) กับตัวแปรอิสระได้แก่ อัตราการไหลเชิงปริมาตร (Q), ความเร็วเชิงมุม (ω), เส้นผ่าศูนย์กลางของใบพัด (D), และ คุณสมบัติของของไหล เช่น ความหนาแน่น (ρ), และ ความหนืด (μ) เป็นดังนี้ $P = f(Q, \omega, D, \rho, \mu)$

ให้ใช้ dimensional analysis หาความสัมพันธ์ระหว่างกำลังของปั๊ม กับตัวแปรอิสระต่างๆ ข้างต้น (ใช้มิติปฐมภูมิ MLT และใช้ ρ, ω, D เป็นตัวแปรซ้ำ)

การทดสอบกับปั๊มจำลอง (model) ที่ความเร็วรอบ 500 rpm โดยมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของปั๊มจำลอง 0.20 m ด้วยอัตราการไหล $0.05 \text{ m}^3/\text{s}$ จะต้องใช้กำลังขับปั๊มจำลอง $1.5 \text{ kW} (P_{\text{model}})$

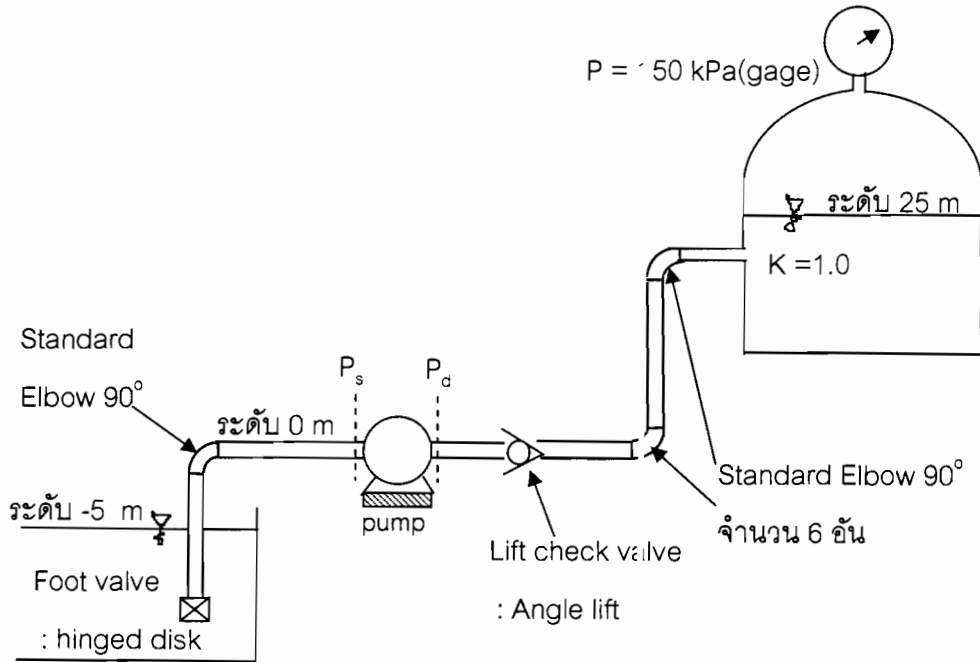
หากปั๊ม prototype ที่มีลักษณะเดียวกัน มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของปั๊มเท่ากับ 0.5 m ในความคล้ายคลึงกันของสมรรถนะระหว่าง prototype กับ model จงหากำลังที่ใช้ในการขับปั๊ม, ความเร็วรอบ และอัตราการไหล ของปั๊ม prototype (เมื่อ ปั๊ม model และ prototype ทดสอบกับของไหลชนิดเดียวกัน)

ข้อที่ 5) ระบบจ่ายน้ำในโรงแรมแห่งหนึ่งดังรูป น้ำถูกสูบจากถังพักซึ่งมีระดับน้ำต่ำกว่าบิ๊ม 5 m ด้วยอัตรา 0.25 m³/s ขึ้นไปเก็บที่ถังน้ำความดันบนดาดฟ้าของตึก ซึ่งสูงกว่าบิ๊ม 25 m หากท่อในระบบเป็นท่อ ท่อเหล็ก (Galvanized Iron, e = 0.1 mm.) มีเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง (D) 250 mm โดยท่อตรงช่วงทางดูดมีความยาวรวม 10 m ส่วนด้านจ่ายท่อมีความยาวรวม 40 m และความดันในถังบนดาดฟ้าเป็น 150 kPa(gage)

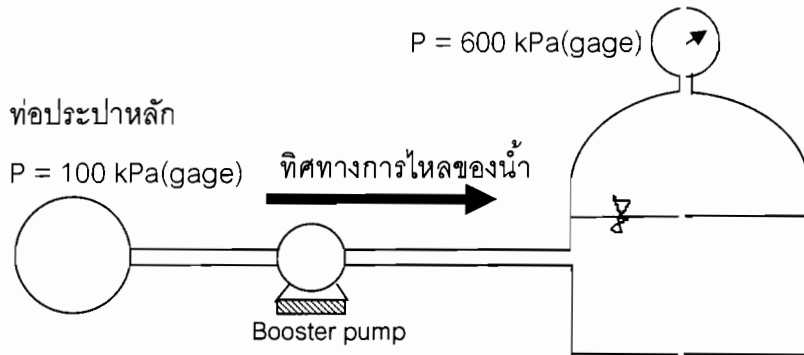
จงหา ก) ความดันสัมบูรณ์ด้านทางดูดของบิ๊ม (P_s)

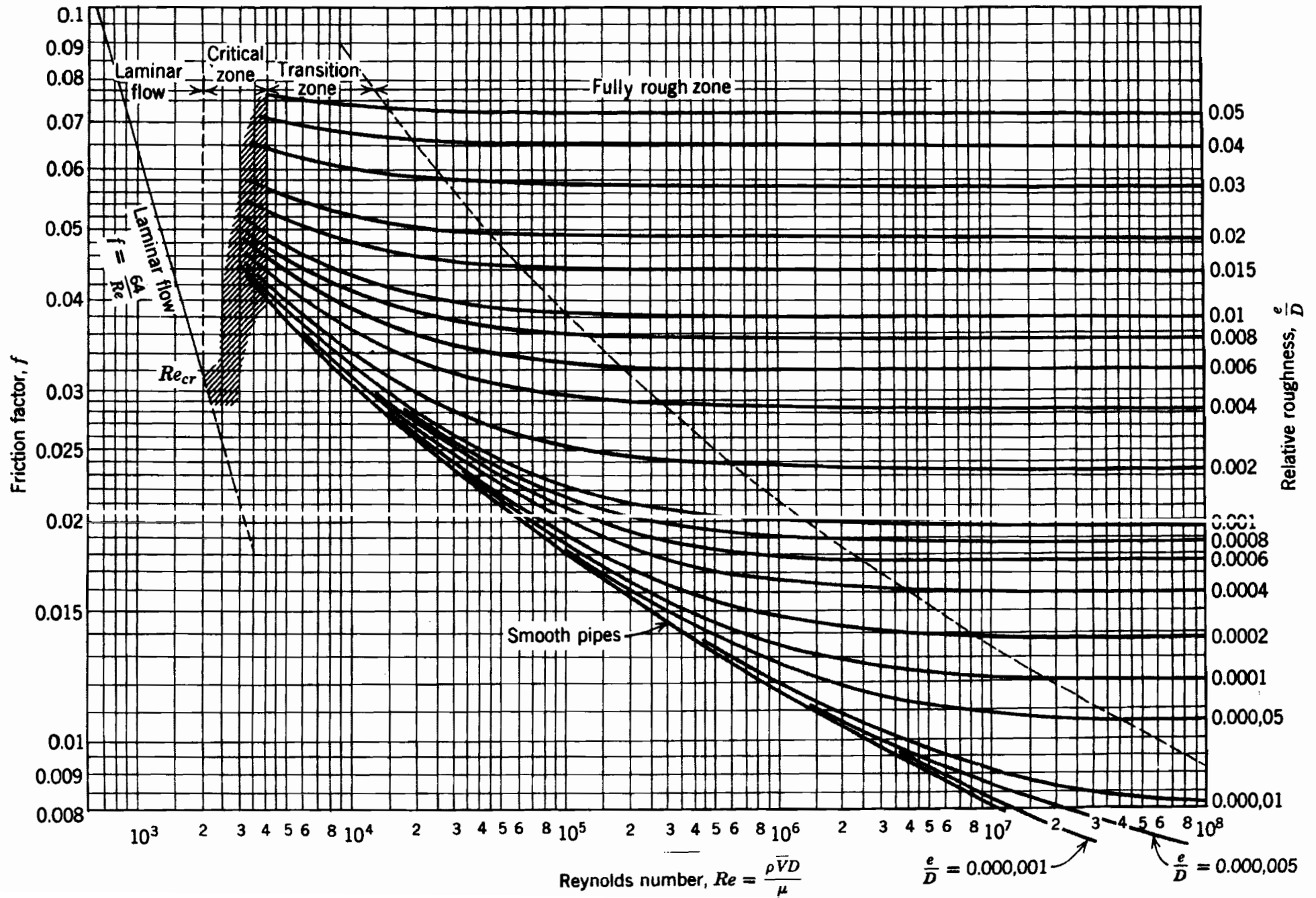
ข) ความดันสัมบูรณ์จ่ายของบิ๊ม (P_d)

ค) กำลังที่ใช้ขับบิ๊ม

ข้อ 6) โรงงานแห่งหนึ่งมีอัตราการใช้น้ำ $6 \text{ m}^3/\text{min}$ ความดันของท่อประปาหลักซึ่งห่างจากโรงงาน 150 m มีค่า 100 kPa(gage) การต่อท่อใช้ท่อเหล็ก(Galvanized Iron, $e = 0.1 \text{ mm.}$) ความยาวท่อที่ใช้ทั้งหมด 300 m และมีความสูญเสียรวม $\sum K = 12.0$ โดยโรงงานจำเป็นต้องติดตั้ง booster pump และถังความดัน เพื่อเพิ่มความดันที่จุดใช้งานในโรงงานเป็น 600 kPa(gage) หากเดิมท่อในแนวราบทั้งหมด และขนาดเท่ากันตลอด booster pump มีขนาด 55 kW จงหาขนาดเล็กลที่สุดของท่อที่ต่อให้

**Representative Dimensionless Equivalent Lengths
(L_e/D) for Valves and Fittings**

Fitting Type	Equivalent Length,^a L_e/D
Valves (fully open)	
Gate valve	8
Globe valve	340
Angle valve	150
Ball valve	3
Lift check valve: globe lift	600
: angle lift	55
Foot valve with strainer: poppet disk	420
: hinged disk	75
Standard elbow: 90°	30
: 45°	16
Return bend, close pattern	50
Standard tee: flow through run	20
: flow through branch	60

DIMENSIONS OF FLUID-MECHANICS PROPERTIES

Quantity	Symbol	Dimensions	
		{MLT}	{FLT}
Length	L	L	L
Area	A	L^2	L^2
Volume	∇	L^3	L^3
Velocity	V	LT^{-1}	LT^{-1}
Speed of sound	a	LT^{-1}	LT^{-1}
Volume flow	Q	L^3T^{-1}	L^3T^{-1}
Mass flow	\dot{m}	MT^{-1}	FTL^{-1}
Pressure, stress	P, σ	$ML^{-1}T^{-2}$	FL^{-2}
Strain rate	ϵ	T^{-1}	T^{-1}
Angle	θ	None	None
Angular velocity	ω	T^{-1}	T^{-1}
Viscosity	μ	$ML^{-1}T^{-1}$	FTL^{-2}
Kinematic viscosity	ν	L^2T^{-1}	L^2T^{-1}
Surface tension	σ	MT^{-2}	FL^{-1}
Force	F	MLT^{-2}	F
Moment, Torque	M	ML^2T^{-2}	FL
Power	P	ML^2T^{-3}	FLT^{-1}
Work, energy	W, E	ML^2T^{-2}	FL
Density	ρ	ML^{-3}	$FL^{-4}T^2$